**Raadsvoorstel**
Openbaar

**Onderwerp**
Voorgenomen fusie Alliantie en Scholengroep Rijk van Nijmegen

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Opsteller** | Nevin Tosun | **Collegebesluit** | 2 maart 2021 |
| **Programma** | Onderwijs | **Behandeldatum Raad** | 31 maart 2021 |
| **Portefeuillehouder** | G. Visser | **Status** | Openbaar |


**Samenvatting**
De Alliantie Voortgezet Onderwijs en de Scholengroep Rijk van Nijmegen hebben het verzoek ingediend in te stemmen met hun voorgenomen fusie en bijbehorende concept statuten. Deze hebben geen gevolgen voor het openbare karakter van de scholen, noch voor de bevoegdheden van de gemeenteraad ten aanzien van het openbaar onderwijs.


**Voorstel**
1. In te stemmen met de voorgenomen fusie van de Alliantie en de Scholengroep Rijk van Nijmegen.
2. In te stemmen met de concept statuten van het schoolbestuur dat ontstaat als gevolg van de fusie tussen de Alliantie Voortgezet Onderwijs en de Scholengroep Rijk van Nijmegen.
3. De brief over de instemming met de fusie en de statuten aan de Alliantie en de Scholengroep Rijk van Nijmegen vast te stellen.

**Aanleiding**
In het voorjaar van 2020 hebben de bestuurders van de Alliantie Voortgezet Onderwijs voor Nijmegen en het land van Maas en Waal (hierna: de Alliantie) en de Scholengroep Rijk van Nijmegen (hierna: de Scholengroep) het proces gestart om te komen tot een bestuurlijke en juridische fusie van beide scholengroepen per 1 augustus 2021.

*Adviesaanvraag inzake voorgenomen bestuurlijke fusie*
De beide schoolbesturen zijn wettelijk verplicht een fusie-effectrapportage (FER) op te stellen, waarin de motieven voor en gevolgen van de fusie zijn beschreven. Onderdeel van deze FER is een advies van de colleges van burgemeester en wethouders waar de scholen zijn gevestigd, zijnde Druten, Wijchen, West Maas en Waal, Mook en Middelaar en Nijmegen. De concept FER is bijgevoegd met het verzoek een advies uit te brengen. Gelet op ons positieve advies, en naar verwachting van de regiogemeenten, stellen wij voor in te stemmen met de fusie en de bijbehorende statuten. Onderstaand lichten we dit verder toe.

*Instemmingsaanvraag gemeenteraad*
Eén van beide onderwijsbesturen, de Alliantie, biedt openbaar onderwijs. De gemeente heeft een grondwettelijke zorgplicht voor het openbaar onderwijs en houdt toezicht op dit onderwijs. In dat kader dient de gemeenteraad goedkeuring te verlenen aan het besluit tot fusie en aan de conceptstatuten van de gefuseerde stichting. Gelet op het (voorgestelde) positieve advies van het college, stellen wij aan de raad voor deze goedkeuring te verlenen.

**Beoogde impact**
Dit raadsvoorstel maakt onderdeel uit van het besluitvormingsproces rondom de fusie. Als ook de medezeggenschapsorganen van de scholen instemmen en de minister goedkeuring verleent, fuseren de stichtingen per 1 augustus 2021.

Het doel van de fusie is om op alle organisatieonderdelen intensief met elkaar samen te werken om ook in de toekomst het scholenpalet rijk, divers en duurzaam te houden.

**Argumenten**

*1.1 Keuzevrijheid blijft*

Wij hechten aan diversiteit in het scholenaanbod in Nijmegen en daarmee aan keuzevrijheid voor ouders en kinderen. Met deze fusie gaan de organisaties op alle vlakken meer met elkaar samenwerken. De huidige grondslag, identiteit en pedagogisch-didactische aanpak van de individuele scholen blijven hetzelfde. Zowel de openbare als Rooms-Katholieke, algemeen bijzondere, confessionele en interconfessionele denominaties zullen binnen de stad in stand worden gehouden. Hiermee blijft de keuzevrijheid voor ouders en leerlingen in stand.

*1.2 Fusie draagt bij aan de doelstelling om ook in de toekomst een rijk, divers en duurzaam aanbod te blijven behouden.*

Het voortgezet onderwijs heeft te maken met een aantal uitdagingen in de komende jaren. Er is sprake van een demografische afname van het aantal leerlingen van ongeveer 9% van 2019 tot 2025, hierna volgt een licht dalende trend tot 2030. De daling wordt met name veroorzaakt door de demografische ontwikkeling in de regiogemeenten. Ongeveer 50% van de leerlingen komt uit de buurgemeenten. Daarnaast neemt het lerarentekort toe en stromen schoolleiders de komende jaren uit door te verwachten natuurlijk verloop door pensionering.

Passend anticiperen op deze ontwikkeling is noodzakelijk en een bestuurlijke fusie kan helpen om tot betere oplossingen te komen, te denken aan bijvoorbeeld aantrekkelijk werkgeverschap voor beginnende leerkrachten door het koppelen van vacatureruimte. Behoud, verbreding en verdieping van een kwalitatief hoogwaardig onderwijspalet vraagt om slimmer organiseren en het delen van aanbod en voorzieningen. Zo creëren de schoolbesturen een duurzaam financieel gezonde situatie, in het belang van de leerlingen.

*1.3 Draagvlak voor de voorgenomen bestuurlijke fusie*

De voorgenomen fusie heeft een breed en stevig draagvlak binnen de schoolbesturen. De schoolleiders onderschrijven de wens tot fusie. Ook de ondernemingsraden zien dit als een goede weg, voor behoud van werkgelegenheid en ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers. Voor medezeggenschapsorganen van leerlingen en ouders is de instandhouding van het onderwijs een belangrijk argument. Ook is met diverse belanghebbenden zoals geledingen vanuit de schoolleiding, samenwerkingspartners en bedrijven gesproken over het voornemen tot fusie. Hiermee is sprake van een breed draagvlak voor de fusie.

*2.1 Instemming raad is noodzakelijk voor de fusie en kan niet worden onthouden*

In artikel 53 c lid 6 van de Wet Voortgezet Onderwijs staat dat statuten van de stichting slechts kunnen worden gewijzigd met instemming van de gemeenteraad van de gemeente, waar de scholen voor openbaar onderwijs gevestigd zijn. Instemming kan op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs alleen onthouden worden als invloed van de gemeente in het bestuur niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs betreft. De voorgestelde statuten tasten deze invloed niet aan. Wij zullen uw raad regelmatig (jaarlijks) informeren over de situatie van het open voortgezet onderwijs in de stad.

**Kanttekeningen**
Door de fusie ontstaat er een groot schoolbestuur in een groot gebied. Het is belangrijk dat het nieuwe bestuur aandacht houdt voor de bestuurbaarheid en affiniteit houdt met het onderwijs op de diverse locaties. Waar nodig attenderen we de schoolbesturen hierop.

In deze fase zijn er nog geen keuzes te maken of gemaakt over het onderwijsaanbod en het voortbestaan van scholen. De schoolbesturen geven aan dat in de toekomst ingrijpen op het niveau van afdelingen, locaties en/of scholen onvermijdelijk is. Dit geldt overigens ook voor de situatie zonder een bestuurlijke fusie. Wij vinden het belangrijk dat in de toekomst een zo breed, divers en bereikbaar mogelijk scholen- en onderwijspalet gewaarborgd wordt.
Als, in de toekomst, sprake is van een mogelijke sluiting van een school dienen de schoolbesturen dit op te nemen in hun Regionaal plan onderwijsvoorzieningen (RPO). Over het RPO vindt -wettelijk verplicht- overleg met het gemeentebestuur plaats. De gemeente heeft dan de mogelijkheid het plan te toetsen op spreiding en behoud van goede scholen.

**Financiën**
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

**Vervolg**
De FER wordt door het bevoegd gezag, conform wet- en regelgeving, ter instemming voorgelegd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden (GMR's) en ter advies aangeboden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Druten, Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen.
Ons college heeft positief geadviseerd over de voorgenomen fusie. Naar verwachting zullen de regiogemeenten ook dit advies afgeven.

Het besluit tot fusie wordt voorgelegd aan de GMR's en parallel ter instemming voorgelegd aan de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen. Vervolgens dienen de Raden van Toezicht goedkeuring te verlenen aan het besluit tot fusie. Tot slot dient ook de minister goedkeuring te verlenen. Als al deze stappen tot een positieve uitkomst hebben geleid, fuseren de stichtingen per 1 augustus 2021.

**Bijlagen**
1. Ingekomen brief met verzoek om instemming raad
2. FER over de nieuw te vormen organisatie
3. Concept-statuten fusie
3. Brief raadsbesluit over de voorgenomen fusie